מאורות אל העבר

| יא May 1949

המנורה

ארבע מאות וחמישים הצעות הוגשו לוועדת הסמל והדגל, שאותה הקימה מועצת המדינה הזמנית. חברי הוועדה, ובהם הצייר ראובן רובין והארכיאולוג אליעזר סוקניק, דנו שוב ושוב בהצעות השונות לסמל המדינה והחליטו לבסוף, בי"א בשבט תש"ט (10.2.1949), לקבל את הצעתם של האחים גבריאל ומקסים שמיר. הצעתם של האחים התבססה על המנורה, שלדבריהם "מייצגת את עברו המפואר של העם היהודי, ובניגוד למגן דוד – היא סמל שאינו מופיע אצל עם או אומה אחרים בעולם". חברי הוועדה ביקשו מהאחים להשתמש דווקא בצורת המנורה המופיעה בשער טיטוס שברומא, כדי להמחיש את תקומתו של עם ישראל מהחורבן ומהגלות. לצידה של המנורה, הוסיפו האחים את ענפי הזית – סמל השלום, והעץ הארצישראלי המוכר ביותר. בדיעבד, כיוונו האחים (גם אם לא הכירו אותו בשעת הכנת הסמל) לפסוקים בספר זכריה (פרק ד) המתארים "מְנוֹרַת זָהָב כֻּלָּהּ וְגֻלָּהּ עַל רֹאשָׁהּ וְשִׁבְעָה נֵרֹתֶיהָ עָלֶיהָ...וּשְׁנַיִם זֵיתִים עָלֶיהָ אֶחָד מִימִין הַגֻּלָּה וְאֶחָד עַל שְׂמֹאלָהּ". סמל המנורה העתיק שהצטרף אל העם היהודי עוד מימי המשכן, מקדש שלמה והבית השני, ושליווה את עם ישראל בכל גלויותיו, שב הביתה.